

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 326/2019-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Šrobárova 2, Košice, zastúpenej spoločnosťou Sýkora – advokátska kancelária, s. r. o., Zoborská 13, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Matej Sýkora, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 S 184/2016-243 z 25. januára 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžfk 28/2017 z 26. februára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Šrobárova 2,

Košice (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 S 184/2016-243 z 25. januára 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžfk 28/2017 z 26. februára 2019.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľka (žalobkyňa), ktorej bol ako účastníčke zmluvy podľa § 15 ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 528/2008 Z. z.“) na základe *«Rozhodnutia o schválení NFP a v súlade so Zmluvou o NFP... schválený nenávratný finančný príspevok vo výške 3.805.168,- eur na účely realizácie projektu...: „Centrum excelentnosti pre elektromagnetické polia v medicíne CEEPМ“, kód ITMS: 26220120067»*, sa žalobou doručenou krajskému súdu 30. augusta 2016 domáhala preskúmania zákonnosti správy Výskumnej agentúry, Hanulova 5/B, Bratislava, o zistenej nezrovnalosti č. N21500101/S01 z 1. júla 2016 (ďalej len „správa o zistenej nezrovnalosti“) a žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26220120067/Z02 z 1. júla 2016 (ďalej len „žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov“) v sume 57 160,06 € v lehote 50 dní od jej doručenia, ktoré boli vydané po vykonaní opätovnej administratívnej kontroly verejného obstarávania s tým, že v prípade nevrátenia požadovanej sumy v určenej lehote *„správa finančnej kontroly môže následne začať správne konanie“*. Sťažovateľka v žalobe namietala, že *„týmito správnymi aktami“*, ktoré sú podľa jej názoru *„nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov... svojvoľné a nerešpektujúce ústavne zaručené práva žalobcu na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy... vzájomne rozporné, nezrozumiteľné a zmätočné“*, ktorých odôvodnenie *„je v rozpore s princípom primeranosti a princípom legality ako sčasti princípu právneho štátu“*, došlo *„k závažnému bezprostrednému zásahu do vlastníckych práv žalobcu, do jeho práva podnikat' a vykonávať inú hospodársku činnosť, k porušeniu*

právnej istoty a porušenie zásady legitímneho očakávania uspokojenia daného nároku žalobcu“.

3. Krajský súd napadnutým uznesením žalobu sťažovateľky odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) ako neprípustnú, pričom vychádzajúc z právneho názoru najvyššieho súdu vysloveného v rozhodnutiach sp. zn. 5 Sžf 26/2012 z 29. novembra 2012 a sp. zn. 4 Sžf 56/2015 z 8. júna 2016, dospel k záveru, že *„správa a Žiadosť ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože nepredstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu... Je nesporné, že v Správe o zistenej nezrovnalosti absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému vyčísleniu nezrovnalosti a jeho popisu samo o sebe ešte nezakladá povinnosť u žalobcu vrátiť finančné prostriedky. Správou o zistenej nezrovnalosti ani Žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov nebol žalobca zaviazaný k vráteniu finančných prostriedkov, ide len o písomnosť s informatívnym charakterom. Z obsahu administratívneho spisu je okrem iného nesporné, že ku dňu podania žaloby nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, resp. správneho rozhodnutia o vrátení finančných prostriedkov. Predmetnou správou boli žalobcovi oznámené zistené nezrovnalosti v priebehu kontroly, tak ako to ustanovuje zákon č. 528/2008 Z. z., a preto ju možno považovať za podkladové rozhodnutie, majúce predbežnú povahu vzhľadom na zákonný postup vyplývajúci z § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. Ohľadom preskúmania uvedenej žiadosti je nesporné, že touto písomnosťou žalovaný využil zákonnú možnosť vyplývajúcu z ust. § 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z., a keďže zistil porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, vyzval žalobcu ako prijímateľa na vrátenie časti poskytnutého príspevku na predmet zákazky. Nejedná sa o žiadne rozhodnutie vydané v rámci výkonu pôsobnosti žalovaného ako správneho orgánu a oblasti verejnej správy, ktoré by bolo možné podrobiť súdnemu prieskumu... S ohľadom na uvedený záver sa súd nezaoberal námietskami žalobcu o nezákonnosti kontrolných zistení uvedených v Správe o zistenej nezrovnalosti, pretože tieto je možné preskúmať až v prípadných neskorších štádiách procesu vyvodzovania dôsledkov zo zistených porušení zákona v postupe verejného obstarávateľa, ak boli, resp. budú na základe Správy o zistenej nezrovnalosti vydané*

rozhodnutia s priamym dopadom na právne postavenie žalobcu... Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že právo žalobcu na poskytnutie prostriedkov z fondov Európskej únie, ktorého ochrany sa žalobca touto žalobou domáha, nepatrí medzi základné ľudské práva a slobody, ktorých výpočet je obsiahnutý v druhej hlave Ústavy SR a Dohovore o ochrane základných práv a ľudských slobôd a preto prejednávaniu veci nie je možné posudzovať podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR. Taktiež súd musí poukázať na ust. § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z., v zmysle ktorého sú rozhodnutia vydané správnymi orgánmi v správnom konaní podľa druhej časti zákona č. 528/2008 Z. z. vylúčené zo súdneho prieskumu [§ 7 písm. h) SSP].“.

4. Proti uzneseniu krajského súdu sťažovateľka podala kasačnú sťažnosť odôvodnenú tým, že „nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 440 ods. 1 písm. f) SSP], rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP], odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu [§ 440 ods. 1 písm. h) SSP], podanie žalobcu bolo nezákonne odmietnuté [§ 440 ods. 1 písm. j) SSP]“. Sťažovateľka presvedčená o tom, že „žalobou napadnuté správne akty podliehajú prieskumu v rámci správneho súdnictva“, v kasačnej sťažnosti namietala, že „pre odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP neboli... splnené zákonné podmienky. Rozhodnutím o odmietnutí žaloby bez meritórneho prejednávania veci súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a svoje rozhodnutie založil v rozpore s ustálenou praxou kasačného súdu na nesprávnom právnom posúdení veci. Napadnuté uznesenie krajského súdu je nedostatočne odôvodnené, vzájomne rozporné a preto nepreskúmateľné. Krajský súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.“.

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením kasačnú sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu zamietol podľa § 461 SSP ako nedôvodnú. V odôvodnení uvedeného rozhodnutia najvyšší súd konštatoval, že „rozhodovanie o kasačnej sťažnosti je vecou obdobnou, ktorá bola predmetom konania pred kasačným súdom vo veciach sp. zn. I Sžfk 33/2017, sp. zn.

4 Sžfk 37/2017, sp. zn. 5 Sžfk 53/2017, sp. zn. 3 Sžfk 66/2017 a sp. zn. 10 Sžfk 14/2018... preto vo svojom odôvodnení rozhodnutia len poukazuje na svoje skoršie rozhodnutia, s ktorými sa plne stotožňuje a konštatuje, že argumentácia žalobkyne v podanej kasačnej sťažnosti nie je spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých správny súd odmietol jej žalobu... Kasačný súd dáva do pozornosti ustanovenie § 14 ods. 18 zákona č. 528/2008 Z. z., z ktorého jednoznačne vyplýva, že rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej časti tohto zákona nie sú preskúmateľné súdom. Kasačný súd poukazuje aj na závery a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57/2018, podľa ktorých v prípade, že orgán verejnej správy vydal napadnutý úradný list vo forme výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie v znení neskorších prepisov, nemohol orgán verejnej správy zároveň uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc, nakoľko tu absentuje donucovacia zložka výkonu verejnej moci. Ide totiž len o výzvu na dobrovoľné plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (iba tvrdených) skutočností... Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami žalobkyne sa správny súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a neopomenul žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, v dôsledku čoho správny súd správne právne posúdil predmetnú vec a neporušil práva žalobkyne na spravodlivý proces.“.

6. S uvedenými závermi všeobecných súdov sťažovateľka nesúhlasí a opätovne tvrdiac, že „Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov, ako aj Správa o zistenej nezrovnalosti... sú nepochybne individuálnymi správnymi aktami – rozhodnutiami, resp. opatreniami, ktoré sa bezprostredne dotýkajú a zasahujú do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa“, v ústavnej sťažnosti namieta, že „pre odmietnutie žaloby a zamietnutie kasačnej sťažnosti neboli v prejednávanej veci zjavne splnené zákonné podmienky, čím bolo sťažovateľovi odňaté právo na spravodlivý proces vrátane práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy. Uvedenými rozhodnutiami bez meritórneho prejednávania veci oba konajúce sudy odňali sťažovateľovi možnosť konať pred súdom a svoje rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci. Napadnuté uznesenia sú nedostatočne odôvodnené, rozporné a nepreskúmateľné. Konajúce sudy svojím

nesprávnym procesným postupom znemožnili sťažovateľovi uskutočniť jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces... Dôvody, pre ktoré všeobecné sudy rozhodli o odmietnutí žaloby sťažovateľa v prejednávanej veci z dôvodu tvrdenej neprípustnosti podanej správnej žaloby, ani ich argumentácia založená na názore, podľa ktorého je žaloba neprípustná z dôvodu, že žiaden z dotknutých správnych aktov nie je takým správnym aktom orgánu verejnej správy, ktorý by mohol mať za následok ujmu na subjektívnych právach sťažovateľa, nemôžu obstáť. Sťažovateľ má za to, že rozhodnutie všeobecných súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Rozhodnutia všeobecných súdov spočívajú na arbitrárnom, svojvoľnom a zjavne neudržateľnom a neospravedliteľnom výklade práva, ktoré ma za následok porušenie základných práv sťažovateľa, pretože sú založené na nesprávnom výklade, podľa ktorého spôsobilým predmetom preskúmania v správnom súdnictve nemôže byť Správa o zistenej nezrovnalosti ani Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov, na základe ktorých bolo prijímateľovi nenávratného finančného príspevku z fondov Európskeho spoločenstva uložené podľa § 27a zák. č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva vrátiť poskytnutý príspevok na predmet zákazky z dôvodu zisteného porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania... S uvedeným výkladom Správneho súdneho poriadku (§ 2, § 3, § 7, § 98 a iné) v kontexte zák. č. 528/2008 Z. z. (§ 27a a iné) sťažovateľ nesúhlasí a právne posúdenie veci všeobecnými súdmi považuje za nesprávne a arbitrárne...“. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžf 26/2014 z 28. apríla 2016, v ktorom najvyšší súd „jednoznačne konštatoval, že správne akty, na základe ktorých je prijímateľovi NFP určená povinnosť vrátiť časť finančného príspevku poskytnutého z fondov Európskeho spoločenstva na základe zák. č. 528/2008 Z. z., sú spôsobilým predmetom prieskumu v správnom súdnictve“.

7. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, aby tieto uznesenia zrušil a vec vrátil krajskému

súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal náhradu trov konania. Sťažovateľka zároveň navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

II.

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľky zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práv zaručených čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 6 S 184/2016-243 z 25. januára 2017 (bod 3) a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžfk 28/2017 z 26. februára 2019 (bod 5).

14. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že o skutkovo a právne obdobných veciach sťažovateľky už rozhodol uzneseniami sp. zn. III. ÚS 33/2018 z 30. januára 2018, sp. zn. III. ÚS 46/2019 z 5. februára 2019, sp. zn. IV. ÚS 45/2019 z 24. januára 2019, sp. zn. IV. ÚS 52/2019 z 31. januára 2019, sp. zn. I. ÚS 244/2019 zo 4. júna 2019 a inými, na ktoré týmto poukazuje. Keďže sťažovateľke je judikatúra ústavného súdu týkajúca sa jeho právomocí pri ústavnom prieskume napadnutých rozhodnutí správnych súdov známa, nepovažoval za potrebné túto judikatúru v danom prípade opakovane citovať.

15. V rámci predbežného prerokovania návrhu na začatie konania ústavný súd dospel k záveru, že na preskúmanie napadnutého uznesenia krajského súdu bol príslušný najvyšší súd, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

16. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka ani v tomto prípade neobhájila svoje tvrdenie o porušení práva na spravodlivý súdny proces vrátane práva na prístup k súdu (bod 6).

17. Podľa § 5 ods. 1 SSP konanie pred správnym súdom sa okrem princípov, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok a ktoré sa na konanie pred správnym súdom použijú primerane, riadi aj princípmi uvedenými v odsekoch 2 až 12.

18. Podľa čl. 2 ods. 1 Civilného sporového poriadku ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

19. Podľa čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

20. Podľa § 464 ods. 2 SSP ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred kasačným súdom na základe skoršej kasačnej sťažnosti podanej tým istým sťažovateľom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na svoje skoršie rozhodnutia, a ak sa v celom rozsahu stotožňuje s ich odôvodnením, ďalšie dôvody už nemusí uvádzať.

21. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že najvyšší súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa vzhľadom na predmet posudzovaného konania nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy, ktorými by poprel jej účel a význam. Napadnuté uznesenie nemožno označiť za arbitrárne v tom smere, že by závery ním formulované boli zjavne nelogické s ohľadom na zistený skutkový stav, ústavne neudržateľné alebo že by napadnuté uznesenie nereflektovalo ťažiskové skutočnosti dôležité pre riadne zistenie stavu veci a rozhodnutie o kasačnej sťažnosti sťažovateľky.

22. Povinnosť sťažovateľky vrátiť finančné prostriedky žalovanej vznikne až na základe právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktoré bude spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv sťažovateľky a až vtedy bude preskúmateľné v rámci správneho súdnictva. Inými slovami, súdnej ochrany sa sťažovateľka bude môcť dovoliavať až proti prípadnému rozhodnutiu o povinnosti vrátiť poskytnuté finančné prostriedky alebo ich časť. Nemožno preto prisvedčiť názoru sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu, keďže si ho neuplatňovala v štádiu na to určenom, ale predčasne, a to napadnutím správy o zistenej nezrovnalosti a žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, ktoré nie sú individuálne správne akty ukladajúce povinnosť z pozície mocenskej authority s možnosťou ich núteného výkonu, ale podkladový materiál, ktorý má predbežnú povahu a nemôže mať za následok ujmu na subjektívnych právach sťažovateľky, ako to podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom vyhodnotil najvyšší súd v napadnutom uznesení.

23. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pretože sú dostatočne a presvedčivo odôvodnené. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

24. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Sžf 26/2014 z 28. apríla 2016 rozhodol odchylným spôsobom, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v návrhu na začatie konanie ani len netvrdila (a už vôbec nepreukázala), že by bola účastníčkou uvedeného súdneho konania. Uvedené uznesenie najvyššieho súdu vzhľadom na absenciu návrhu na začatie konania predmetom ústavného prieskumu nebolo, preto ústavný súd nevidí žiaden dôvod, aby sa k záverom najvyššieho súdu v ňom obsiahnutým v súčasnosti vyjadroval.

25. V tejto súvislosti upriamuje pozornosť sťažovateľky na to, že podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) najvyšší súd dbá o jednotný výklad

a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov vlastnou rozhodovacou činnosťou a tým, že prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a zverejňuje právoplatné súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Zákonnou podmienkou využitia tejto právomoci najvyššieho súdu je zistenie, že došlo k výkladovým rozdielnostiam v právoplatných rozhodnutiach senátov toho istého kolégia. Cez túto podmienku zjednocovacia právomoc kolégií najvyššieho súdu prirodzene napĺňa stabilne judikovanú požiadavku ústavného súdu, podľa ktorej k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Aj z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Beian v. Rumunsko zo 6. 12. 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach. Prijatie zjednocovacieho stanoviska najvyššieho súdu má právny význam aj v tom, že od tohto momentu požiadavka právnej istoty vyžaduje od senátov toho-ktorého kolégia najvyššieho súdu, aby pri nezmenenej právnej úprave toto stanovisko rešpektovali a z neho pri posudzovaní správnych žalôb v identických alebo obdobných prípadoch vychádzali, hoci aj v rozpore so svojimi rozhodnutiami z obdobia pred prijatím predmetného stanoviska.

26. Takto treba chápať aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžf 87/2015 zo 14. februára 2017 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (vo veciach správnych) 6/2018 pod č. 57/2018.

27. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu

a namietaným porušením základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

28. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu rovnako nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, preto ústavný súd z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť aj v tejto časti.

29. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo. Bezpredmetným bolo aj rozhodnutie ústavného súdu o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. augusta 2019